

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **B. M. H.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 01 Praha 1

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2022, č. j. X, ve věci povinnosti opustit
území členských států EU

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 31. 7. 2021, č. j. X, kterým správní orgán I. stupně žalobci uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“). Důvodem vydání rozhodnutí byl protiprávní pobyt žalobce na území Evropské unie (dále jen „EU“), protože mu bylo zneplatněno vízum.

2. **Žalobce v žalobě** namítal nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, které nerespektuje právo žalobce na soukromý a rodinný život, zaručené čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Správní orgány neposoudily dostatečně přiměřenost rozhodnutí podle § 174a ZPC. Jediným důvodem pro závěr o přiměřenosti rozhodnutí nemůže být skutečnost, že povinnost opustit území je mírnější opatření než vyhoštění.
3. Podle Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) přijaté opatření musí být nezbytné v demokratické společnosti i s ohledem na nejlepší zájmy dítěte, opatření musí odpovídat naléhavé společenské potřebě a musí být přiměřené sledovanému cíli (věc ESLP č. 10730/84, bod 28, Berrehab proti Nizozemsku ze dne 21. 6. 1988). Správní orgány nevážily tyto hodnoty, nepopsaly společenskou potřebu opuštění území žalobcem a nevymezily nejlepší zájmy syna žalobce. Žalobce považoval za nevýznamný argument, že syn žalobce bude muset být schopen pochopit význam protiprávního jednání žalobce. Žalobce navrhoval ve správním řízení šetření OSPOD, ale neúspěšně. Proto nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Syn je na žalobce citově vázán, což potvrdila matka, když uvedla, že syn by mohl mít psychické problémy, když se nebude vídat se žalobcem. Reálný kontakt otce s dítětem nelze nijak nahradit.
4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** setrval na názoru, že správní orgán I. stupně zjistil stav, o kterém nebyly pochybnosti a že žalobce pobýval na území EU neoprávněně od 6. 12. 2020 do 15. 2. 2021. Žalobce se v této situaci ocitl vlastním nekonáním. Žalovaný nezpochybnil rodinné vazby žalobce, k omezení styku se synem jistě dojde, ale ne dlouhodobě a natolik zásadně, aby přijaté opatření bylo nepřiměřené. Žalobce nesdílí společnou domácnost s bývalou manželkou od roku 2017 a v současné době je se synem v kontaktu asi třikrát měsíčně a finančně ho podporuje. Správní orgán nemůže tolerovat neoprávněný pobyt cizince z důvodu jakéhokoli zásahu do rodinného života cizince.
5. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
6. Soud **ze správního spisu** ověřil z úředního záznamu správního orgánu I. stupně ze dne 15. 2. 2021, že se k němu dobrovolně dostavil žalobce. Správní orgán I. stupně kontrolou v cestovním pase zjistil vízum platné do 11. 4. 2021 a lustrací zjistil, že toto vízum bylo dne 5. 12. 2020 zneplatněno, proto žalobce zajistil a zahájil řízení o vyhoštění.
7. Podle vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení ze dne 15. 2. 2021 žalobce žádal tlumočníka do vietnamského jazyka, protože mluvenému a psanému slovu nerozumí. Téhož dne žalobce vypověděl, že má vyživovací povinnost vůči synovi a manželce, kteří bydlí v Praze. Žalobce je podporuje finančně a je s nimi v kontaktu telefonicky a vídají se jednou za měsíc. Žalobce nesdílí společnou domácnost s občanem EU, pracuje v Olomouci.
8. Bývalá manželka žalobce dne 25. 5. 2021 jako svědkyně vypověděla, že pracuje v restauraci, má plat 10 000 Kč měsíčně, má dvě děti, jedno se žalobcem, rozvedli se koncem roku 2020. Důvodem rozvodu byly rozdílné názory a neharmonický život. Bývalá manželka přesnou adresu žalobce v Olomouci nevěděla. Společně žili od roku 2011 do roku 2017, pak žili odděleně a byli v kontaktu pouze kvůli dětem. Podle svědkyně žalobce jezdil za dětmi 2 – 3 měsíčně. Žalobce vídá jejich společného syna maximálně třikrát měsíčně, jak má čas. Po

rozhodnutí soudu žalobce platí výživné 1 500 Kč měsíčně a studium, kroužky apod., toto rozhodnutí dodržuje. Předtím dával peníze méně často, spíš větší částku. Syn byl svěřen do péče svědkyně a žalobce ho po domluvě může navštěvovat. Na dotaz správního orgánu I. stupně, zda by vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce, svědkyně uvedla, že ano, byl by to velký zásah do jeho i její situace, ona má teď málo peněz, takže neví, co by dělala, kdyby jí nepřispíval. Myslela si dále, že syn by mohl mít psychické problémy, kdyby se nemohl vídat s otcem. I teď žalobce dojíždí za synem, aby „nebyl tak v šoku, že už nejsme jedna rodina“.

9. Žalobce **při jednání soudu** zdůraznil, že žalovaný měl uvážit i dopad rozhodnutí do života rodiny a poměřit konkurenční zájmy. K dotazu soudu na důvod zneplatnění víza žalobce uvedl, že měl povolený pobyt za účelem podnikání. Přitom se prokazuje příjem cizince. Žalobce platební výměr ztratil a komise řízení zastavila. Tak skončil po 15 letech pobyt žalobce v ČR (dále jen „ČR“). Žalobce nepodal proti rozhodnutí žalobu, protože tehdy nebyl zastoupen.
10. Žalobce navrhl při jednání soudu jako důkaz rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 24. 11. 2020, č. j. MV-15631-4/SO-2020. Soud tomuto návrhu vyhověl a z rozhodnutí zjistil, že se jím zamítá odvolání a potvrzuje usnesení Ministerstva vnitra ze dne 18. 8. 2020, č. j. X, kterým bylo zastaveno řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, protože žalobce nedoložil náležitosti žádosti, tj. platební výměr a potvrzení o bezdlužnosti. Podle rozhodnutí žalobce odůvodnil jejich nedoložení tím, že je ztratil, když se stěhoval z Prahy do Olomouce a měl dluh, protože neměl pravidelnou práci a příjem. Když chtěl dluh uhradit, nešlo to, protože spis byl mezi Prahou a Olomoucí. Potvrzení o bezdlužnosti získal až 19. 8. 2020 a doložil až k odvolání, což bylo pozdě z důvodu koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
11. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
12. Soud neshledal napadené rozhodnutí jako **nepřezkoumatelné**. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako **nemožnost** přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm **nejzávažnějším** vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen „NSS“ – ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).
13. V posuzovaném případě nešlo o rozhodnutí, které by neobsahovalo důvody, pro které ho žalovaná vydala. Žalovaná ke sporné otázce přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce uvedla, že je na žalobci, aby si zajistil pobytové

oprávnění. Napadeným rozhodnutím nedojde k trvalému odloučení žalobce a jeho syna a negativním omezením do budoucna. Právě kvůli vztahu žalobce se synem správní orgány zvolily mírnější opatření ve formě povinnosti opustit území EU a nikoli vyhoštění se zákazem pobytu. Žalobce může podporovat syna i z jiného státu. Podle výpovědi bývalé manželky jako svědkyně a později účastnice řízení má ona se synem v ČR trvalý pobyt a žijí v hlavním městě Praze a se žalobcem nežijí ve společné domácnosti od roku 2017, nicméně jsou v kontaktu kvůli dětem. Žalobce žije v Olomouci a je v kontaktu se synem maximálně třikrát měsíčně, jak má čas. Podle žalovaného žalobce může být stěží v každodenním styku se synem, ale může s ním být v kontaktu dostupnými technickými prostředky jako je internet, chat apod. Žalobce se může se synem stýkat i mimo ČR dle dohody s bývalou manželkou. Účastníci řízení nenamítali, že by syn rozvodem psychicky trpěl nebo byl v péči odborného lékaře. Ani Úmluva o právech dítěte nestanoví, že oba rodiče dítěte musí žít v jednom státě. Může dojít k oddělení dítěte od rodičů. Desetiletý syn je dle žalovaného schopen pochopit následky jednání, kterého se žalobce dopustil, tj. uložení povinnosti opustit území EU. Žalovaný nepřisvědčil ani námitce žalobce, že v domovském státě nemá kde bydlet, nemá tam zázemí, ocitl by se v hmotné nouzi a nedokázal by se tam zpětně integrovat. Žalobce ve správním řízení vypověděl, že přicestoval do ČR v roce 2006, je zde spolumajitelem restaurace, ve Vietnamu žijí jeho rodiče a sourozenci, se kterými je v kontaktu a má finanční prostředky k vycestování. U rodičů by zřejmě nemohl žít. Žalovaný uvážil, že žalobce může ve Vietnamu bydlet u sourozenců; sice ve Vietnamu nemá majetek, ale nemá ho ani v ČR. O svou restauraci v ČR se žalobce může „zajímat“ ze zahraničí a současně může pověřit touto činností někoho ze spolumajitelů.

14. Protože rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří jeden celek, význam má argumentace obou orgánů. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí uvážil, že žalobce si nevytvořil na území ČR za 15 let takové vazby, jako ke své domovské zemi, jejímž je občanem. Správní orgán I. stupně přihlédl i ke znalosti českého jazyka, přesněji k tomu, že žalobce požadoval v řízení tlumočnicka do vietnamštiny. Žalobce uvedl, že se může vrátit ke svým rodičům. Žalobce žil ve Vietnamu se svou rodinou, než se odstěhoval do ČR.
15. Z argumentace žalovaného se tedy podává, že zohlednil kritéria vyjmenovaná v § 174a ZPC a uvedl řadu důvodů, pro které shledal povinnost opustit území EU jako přiměřené zejména z hlediska soukromého a rodinného života žalobce. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné.
16. **Klíčovou žalobní námitkou** byla polemika žalobce o **přiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k soukromému a zejména rodinnému životu žalobce.**
17. Podle § 174a ZPC „při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“
18. Předně je třeba uvést, že žalobce je s matkou svého syna rozvedený a od roku 2017 spolu nežijí. Žalobce nežije tedy již pět let ani se svým desetiletým synem, nemá ho v péči, a to

ani ve střídavé. Žalobce žije v Olomouci a bývalá manželka se synem v hlavním městě Praze, dělí je tedy cesta dlouhá nejméně dvě až tři hodiny. Pokud je žalobce zaměstnaný nebo podniká v Olomouci a stýká se synem v Praze třikrát měsíčně, má s ním minimální fyzický kontakt a tomu odpovídá i menšinový podíl žalobce na jeho výchově a vzdělání, péči o něj, na jeho ochraně a bezpečí, na vlivu na syna, na každodenním rozhodování v životě. Žalobce se s manželkou rozvedli, nešlo o pouhý rozpad vztahu, nejde o absenci soužití. Ostatně, žalobce nedoložil žádnou dohodu, soudem schválenou dohodu či smír o styku se synem, nebo rozsudek o rozvodu a o svěření jeho syna do péče manželky, ani netvrdil žádné jiné skutečnosti, ze kterých by vyplývaly fakta a argumenty podporující tvrzení žalobce o nepřiměřeném zásahu do jeho soukromého a rodinného života, které mu mělo způsobit napadené rozhodnutí o povinnosti opustit území EU. Syn (a bývalá manželka) žalobce se mohou kdykoli setkat v kterémkoli státě s výjimkou členských států EU a žalobci nic nebrání znovu obnovit pobytové oprávnění. Žalobce nebyl vyhoštěn a nebyl mu uložen žádný zákaz vstupu na území EU. I návratová směrnice (č. 2008/115/ES) upřednostňuje dobrovolné opuštění před nuceným vyhoštěním. Stanovení povinnosti opustit území EU je nejmírnější opatření protiprávního pobytu žalobce na území EU. Nejde o vyhoštění s nemožností návratu a získání pobytového oprávnění. Žalobce nemá syna ve výlučné péči. Žalobce není občan ČR a není zranitelnou osobou. Samotná skutečnost, že žalobce má na území rodinné vazby, automaticky nemůže znamenat, že povinnost opustit území je nepřiměřeným zásahem do života cizince (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 43/2021-32). Žalobce žádné další relevantní tvrzení neuvedl a ani k dotazu soudu neuvedl, proč mu bylo vízum v prosinci 2021 zneplatněno. Uvedl to až při jednání soudu. Nutno dodat, že na tento dotaz neodpověděl ani žalovaný, ani Ministerstvo vnitra. Vzhledem k tomu, že soud rozhodoval ve věci přednostně i s ohledem na návrh na přiznání odkladného účinku, nevyužil vůči správním orgánům donucovacích opatření ve formě pokuty apod.

19. K judikatuře ESLP, kterou uváděl žalobce v žalobě, soud konstatuje, že vnitrostátní orgány mají při rozhodování o otázce, zda je zásah do výkonu práva chráněného článkem 8 Úmluvy nezbytný v demokratické společnosti a zda je předmětné opatření přiměřené sledovanému legitimnímu cíli, určitý prostor pro uvážení (věc ESLP č. 1638/03, Maslov proti Rakousku, bod 76). K argumentaci žalobce z věci ESLP č. 10730/84, bod 28, Berrehab proti Nizozemsku ze dne 21. 6. 1988, je třeba upřesnit, že na rozdíl od žalobce pan Berrehab uskutečňoval styk se svou dcerou čtyřikrát týdně.
20. ESLP dospěl také k závěru, že styk s dítětem může rodič realizovat prostřednictvím návštěv, byť je třeba zvážit potřebu pobytového oprávnění při návštěvě (ESLP, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, č. 50435/99, 31. ledna 2006).
21. Za dané situace soud shodně se správními orgány shledal návrh na šetření OSPOD jako nadbytečný. Žalobce i matka se k rodinným vazbám vyjádřili dostatečně. Jejich tvrzení nezakládala povinnost správních orgánů pokračovat ve zjišťování skutkového stavu. Ostatně, žalobce blíže nespecifikoval, co by mělo toto vyšetření objasnit nebo jaké pochybnosti by mělo rozptýlit. S ohledem na vyjádření rodičů o tom, že syn nenesl rozvod rodičů tak dobře a k jejich faktickému odloučení odstěhováním žalobce došlo již v roce 2017, tj. nyní asi pět let, nemuselo by být v nejlepším zájmu syna toto šetření provádět.
22. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku, protože věc rozhodl přednostně.

23. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány uvážily o přiměřenosti povinnosti žalobce opustit území EU ve vztahu k jeho soukromému a především rodinnému životu dostatečně a v souladu se zákonem a Úmluvou. Žalobce není občan ČR a nemá syna ve výlučné péči, stýká se s ním jen třikrát měsíčně. Stanovení povinnosti opustit území EU je nejmírnějším opatřením poté, co žalobce pobýval v ČR protiprávně. Žalobce může získat pobytové oprávnění a realizovat pak v EU svůj rodinný život. Soud neshledal v postupech správního orgánu I. stupně a žalovaného namítané vady a proto napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 21. dubna 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně